

Hová tart a Magyar Óriás Begyes Galambfajta napjainkban?

„AVAGY CÉL E MÉG AZ EGYEDI FORMAI JEGYEK MEGŐRZÉSE? ”

Igen sokat publikáltam már a Magyar óriás begyesekről több mint 10 éve egyfolytában, jelentős számú cikkemet itt az Őstermelő Gazdálkodók Lapja c. minőségi szaklapban, és kimondhatom, hogy nem volt olyan dolog, amit ne érintettem volna, legyen az a kitenyésztéssel, a múlt dolgaival, vagy épp a fajta legapróbb részletességeire vonatkozóan. Nem is kívánok ismétlésekbe bocsátkozni, mindössze azon tényekre szeretném felhívni az Olvasó, ill. a fajta iránt érdeklődők figyelmét, melyeket napjainkban igen aggasztónak tartok, főképp hogy hazai „Magyar” indíttatásúak.

Elhatalmasodott egy „új” nézet, pontosabban magasan fölé lett emelve mindennek: NAGY LEGYEN! Pontosabban fogalmazva: hosszú testű, robosztus testű, nagy begyet fújó, feszes tollszerkezetű. Erről hallani, olvasni minden felől.

Az 1960-as években Csapó Zoltán egy egészen hasonló dolgot számolt fel a köztudatban, hisz abban az időben is két dologra élezték ki az összbnyomást: hosszú - nagy legyen a test, és minél nagyobb, erősebb legyen a begyfújás.

Osztom ezen főt említett jegyek fontosságát, hisz nevében is benne van „Óriás begyes”. Csakhogy, a formaiságról szinte már szó sem esik, teljesen háttérbe szorította újra a „nagy legyen” nézőpont, sokadrangúvá leamortizálva. (A főt említett Csapó úr, kísértetiesen hasonló nézőpont ellen lépett fel, akkor sikeresen a '60-as években).

A formaiság, a testtájak egymáshoz kötődő formai összbnyomása, melyek az egyediséget adják, összességében

legalább olyan fontos, hanem fontosabb, mint a testhossz, testnagyság vagy épp a fújás nagysága. Hisz attól nem lesz egyedi egy fajta, sőt több fajtára is ráhúzható lehetne, hogy egyszerűen fogalmazva minden részében nagy legyen.

A testtáji formaiság és a testnagyság, a fújás, a toll szerkezet feszsége (több, egyéb kisebb fajsúlyú dolgot is figyelembe véve, ide értve természetesen) ezek összessége adja meg azt az egészet, ami az egyedi, utánozhatatlan Magyar óriás begyes galamb. Rendkívül negatív irányba viheti és viszi a fajtát, ha a testtáji formaiságokat mérséklük, illetve fontosságukat elbataléltalízzuk.

Minden fajtának van Standard leírása. Ám ezek a leírások hagynak minden téren mozgásteret, több esetben, többféleképp is értelmezhető dolgok, amelyeket észre vesz az, aki tudja értelmezni a leírtakat. No, de itt jön a képbe az, hogyha már enged mozgásteret a fajtaleírás, akkor a szépérezék, a harmónia, az egyediség maximumának irányában kell elmenni összbnyomás tekintetében a Standard felső határáig feszítve, nem pedig megragadni középúton, átlagot/átlagos látványt megrajzolni tenyészcélnak. Hisz a FAJTA STANDARD egy elérendő célt kell, hogy tükrözzön összességében, nemcsak test nagyságban, formai dolgokban is, például azt a tökéletességet, amit még nem értünk el, de el szeretnénk. Ezt főképp tetőzi és indokolja az a tény is a mi esetünkben, hogy az Ó-német begyes fajta melyet a kihalástól a Magyar óriás begyesünkkel mentettek meg, ezáltal rokon fajtává vált, és hiába egyértelmű az Ó-német standard rajza, mégis a Magyaros típust kedvelik a német és osztrák barátaink annyira, hogy a legtöbbször a Magyar óriás begyes galambokat is Ó-német begyes névvel illetik. Így a Magyar

egyedi formai és egyéb fajtajegyeit kiváltképp hangsúlyozni kellene mind a leírásokban, véleményezésekben, de kiváltképp ideál rajzon.

Ráadásul megjelent és terjed egy „újabb” típusa a Magyar óriás begyes galambnak, ami semmi eddigi hiba, sem keresztezés hatására nem hasonlít. A test formaiságát tekintve, egy derekszöghöz közelítő alak/forma, mely sehogy se ív, mégis néhányan nagyon favorizálják, pedig ez egyértelmű „dúc-vakság” eredménye, nem szabadna neki teret hagyni.

E fajta 3 leglényegesebb, csak rá jellemző formai tulajdonságát mindenképp meg kell említenem, hisz ezeket napjainkban egyre ritkábban láthatjuk, holott pont ezek hangsúlyozottsága biztosítaná a jövőt, a létjogosultságot, mint egyedi maximumra tenyésztett testtáji jegyek.

- „Hosszú, ívelt nyak, melyet a galamb teljesen körbe fújja, tehát a tarkó táj is levegővel telített, úgy hogy a test felső vonalát ne törje meg, csak kis mértékben emelje ki (látszódnia kell!!!). A begy alsó része ugyancsak kisméretben, előre irányban elfűzés nélkül kiemelkedik.” - Ezen a formaiságok összessége adja meg a kerekded begyforma látványát, és nem utolsó sorban a begy alakulás, teljes és egyedi harmóniáját.

- „A kuruc kardforma szárnyak-evező tollak csak erre a fajtára jellemzők. Megnevezése a standard leírásban nem épp szerencsés: „kard alakú szárny”, - hisz kardból igen sok féle és forma létezik, épp ezért nevezünk kuruc kardforma szárnyaknak. Helyesbítése a leírásban igen aktuális volna. De lényeg, hogy ez az igazán hangsúlyozott ívű evezőtollak összességéből létrejövő szárny, összetéveszthetetlen s utánozhatatlan.”

NAPJAINK TARKÓ FÚJÁS MÉRTEKE ÉS EVEZŐ TOLL ÍVELTSÉGÉNEK FORMÁJA A NAGY ÁTLAGOT TEKINTVE EZT IGÉN SOKAN ELEGENDŐNEK TARTJÁK, PEDIG ÉDES KEVÉS, LÁSD A MÁSIK PÉLDÁT A JOBB OLDALI FOTÓKON ->

A STANDARD SZERINT MEGKÍVÁNT KÖRBE FÚJT NYAK, A MAXIMUM SZINTEN. A TARKÓ TÁJ LEVEGŐVEL TELITETT, LÁTVÁNYOS, EGYEDI DE NEM TÖRI MEG TEST FELSŐ VONALÁT S A FELFÚJT BEGY ALSÓ RÉSZÉ ELŐRE IRÁNYBAN ELFÜZÉS NÉLKÜL KIEMELKEDIK, CSODÁS !!!

ÉS AZ IGAZI HANGSÚLYOZOTTAN ÍVELT "KURUC KÁRD" FORMA SZÁRNYAK-EVEZŐ TOLLAK EGYEDI FAJTA JEGYIII

" EGYEDŰL ERRE A FAJTÁRA JELLEMZŐ NYUGALMI ÁLLAPOTBAN IS LAPOSAN ÍVELT HÁT ÉS HAS VONAL", TEHÁT A PÁRHUZAMOS ÍVBEN FUTÓ ALSÓ - FELSŐ TESTVONALAK, S MINDEN TEST TÁJ EGYMÁSHOZ MÉRTEN IS ARÁNYOSAK ILLETVE ARÁNYOSAN NAGYOK.

NAPJAINKBAN MEGSZOKOTTÁ VÁLÓ ÖSZBENYOMÁSA A FAJTÁNAK SAJNOS TÍPUS, ÁLLÁS, TESTTÁJI JEGYEK STB.... TEKINTETÉBEN. ELKESERÍTŐ!!!!

NAPJAINKBAN EZ A MINDEN TEKINTETBEN HARMÓNIKUS ÖSSZBENYOMÁS MÁR RITKA!!!

" A SZÉLES EVEZŐ TOLLAK EGYMÁST FEDIK, A KORMÁNY TOLLAKON FEKSZENEK, ÚGY HOGY AZON JELENTŐSEN TÚLÉRNEK ÉS KISMÉRTÉKBEN KERESZTEZIK EGYMÁST!" EGYEDISÉGE A FAJTÁNAK MELYEK HIÁNYA AZ EGÉSZ ÖSSZKÉPET LERONTJA, IDEGEN FAJTA BEVITELÉRE UTAL!

- „A párhuzamos ívű alsó-felső testvonal ugyancsak erre a fajtára jellemző, különösen, hogy nyugalmi állapotban is lapos ívű hát és has vonal jellemzi, melyek mindvégig testhosszán párhuzamos ívben futnak egymással, tehát sehol nem törnek meg. (Egy púpos faroktő, egy horpadt tarkó, egy ejtett váll, az egyenes hát, a nem megfelelő kifutása a test hátsó részének, mind tönkre teszik, s megszüntetik ezt a harmóniát, ami óriási hiba. Tenyésztésre alkalmatlanná válik a galamb rögtön, ha megtörik vagy nincs a párhuzamos test ív.) Az összbnyomás tekintetében minden testtájnak harmóniában kell lenni egymással formailag, és arányosan nagyok lenniük egymáshoz viszonyítva. Tehát nem lehet olyan, hogy rövid a galamb eleje vagy a hátulja, esetleg nem fújja körbe a nyakat, csak előre fúj vagy épp íves a test, de egyenes a szárny stb.”

- „S végül a kormány tollak vége után kismértékben (de mindenképp) keresztelkedő, majd 10 cm-el a kormány tollak végén túlérő ívelt evező tollakat említeném meg, mely ugyancsak egyedi fajta jegy, s különleges látvány. Amelyik nem ilyen, az többnyire idegen fajta bevitelére utal.”

Jómagam kardoskodom mellette, hogy formai szempontokból olyanok kell megőrizni a Magyar óriás begyes galambot, mint amilyenek őseink ránk hagyták. Napjainkra lehet hosszabb - robosztusabb teste, fújhat nagyobb kerületű begyet, lehet feszebb tollszerkezetű, hisz bizonyos tenyészetekben folyamatos a fejlődés, nemesedés, viszont a csak erre a fajtára jellemző formai jegyeket nem szabad mérsékelni, sőt a fejlődés jegyében, a maximumra kell tenyészteni ezeket az egyedi tulajdonságokat.

Bagdi Ferenc